

Откъс от романа „Свидетели на небеса“

Емилия Дворянова

Господ им даваше всеки ден мляко и блини. Рано сутрин чугунената печка в кухнята бумти, отгоре ѝ тенджерата с мляко, млякото поема топлината, докато топлинното стане на каймак, каймакът се съгъстява, превръща се в похлупак и млякото под него започва да се надига неудържимо, точно в този миг Машошуша притичва и дърпа тенджерата от зачервената плоча, така удържа неудържимото. Машошуша е майка ѝ, всички я наричат така, а тя е Галинка и ще бъде Галинка, докато се превърне в Галина. После ще претърпи и други превъплъщения, но в този момент, когато седи до зачервената печка, те са все още неизвестни, известно е обаче, че Машошуша ще отдели пожелателния от гъстота каймак с голяма плоска лъжица, ще го сложи в чинийка, ще го наръси със захар, ще го постави в средата на масата, ще налее и три чаши мляко. После идват блините и баща ѝ. Тримата благодарят на Господа, майка ѝ за насъщния хляб, Галинка за блините, баща ѝ мълчи и се възползва от тяхната благодарност. Едва тогава Галинка започва да маже каймака върху блината и е вкусно.

Един ден обаче, още докато годинките на Галинка се побират в едната ѝ ръка, вместо да дойдат блините, Машошуша сипа млякото в купички и надrobi хляб, Къде са блините?, попита Галинка, и майка ѝ, след като помълча, се усмихна, но усмивката се получи не истинска, а виновна, Започна война, Галинка, нали знаеш какво е война?, няма блини, ще ядем попара, потърпи и ще намерим яйца, а войните са обичайни и свършват, освен това татко ти няма да се бие, защото вече се е бил. Трябваше да прозвучи умешително, но не прозвуча и на Галинка ѝ се прииска да убеди майка си, че не тя е виновна. Не знаеше как, затова се гушна в нея и предизвика единствено сълза по бузата ѝ. После седнаха пак тримата около масата и благодариха. Машошуша за насъщния хляб в купичките, Галинка за млякото, но наум тайно помоли Господ пак да им даде блини.

Нещата с Господа обаче се оказаха по-сложни и съвсем не за ума на Галинка, защото в същия ден, когато изчезнаха блините, изчезна и най-големият ѝ брат, синът на баща ѝ. Получиха телеграма и майка ѝ плака, въпреки че той не беше неин син, а баща ѝ не пророчи сълза от достойнство, и както от молитвите се възползваше, така се възползва и от нейните сълзи. Галинка попита трябва ли да плаче за този голям полубрат в униформа, който живееше докато беше жив в място, което наричаха Казарма и не можеше често да идва при тях, Плачи, каза майка ѝ, важно е мъртвите да се оплачат, и тя се разплака. Вечерта, когато си легна, августовският вятър духна в бялото перде на прозореца и го превърна в крило на ангел, довя миризмата на застояли речни треви и го превърна в ноздрите на Галинка в мизантропията на тамян, и вместо пак да плаче, тя се помоли, Мили Боже, не вземай повече, а дай ни блини. Молитвата ѝ беше съвсем уместна, защото Галинка имаше още един не толкова голям брат, син на

баща ѝ, който също се беше някъде из степените или другде, и след като единият изчезна, можеше да изчезне и той. И голяма сестра имаше, близначка на брата, който изчезна, тя също живееше другде, но не в Казарма, а в дома на друга майка, защото жените не се бият. И баща ѝ няма да се бие, след като вече се е бил, униформата му висе в дрешника, медалите му са затворени в кутия, а оръжията заковани на стената. Галинка малко се успокои, друго за изчезване сякаш нямаше, и се зае да заспива. Този път Господ чу молитвата ѝ, защото на сутринта при тях дойде Мурочка-гурочка, сестрата-близначка на брата, за да плаче с тях, и донесе яйца. Двете с майка ѝ заедно направиха блини, и докато ги пържеха, ту плачеха, ту не плачеха. Галинка със сигурност видя поне една сълза, която капна в тестото. Когато седнаха да ядат, баща ѝ каза, Да му направим опело, Ще му направим опело, разбира се, като ехо отвърна майка ѝ, още днес ще отидем с Галинка на „Страстна“ в манастира, трябва и тъй да видя свещеника. Като чу за „Страстна“ и манастира, Мария, която наричаха Мурочка, и само тайно прибавяха „гурочка“, пак заплака, защото брат ѝ лежи в гроб някъде далече, в степените ли, къде ли, Къде точно лежи?, попита през сълзи, за да си представи, а баща ѝ каза, В Таненберг, и Мурочка-гурочка пак не си представи, нито пък Галинка, но пък гробът навсякъде е гроб, а пръстта пръст. Още същия ден с майка ѝ наистина отидоха на „Страстна“, в църквата на манастира, където братът ходел докато е жив да се черкува, да поръчат опело, но се оказа невъзможно да се случи веднага, чак след седмица, каза клисарката, която записваше опела, сега много мъже умират и в църквите не спират да опяват от сутрин чак до вечерня, нейният внук също го убили немците и чакала цели пет дни, въпреки че работи в църквата, та затова, каза, след като сега и мъртвите страдат, а душите им бродят около нас, не ни остава друго, освен да страдаме с тях, и молете се! Записаха опелото за след осем дни, после постояха пред иконите, за да се помолят както клисарката каза и да изчакаят свещеника да излезе от олтарата, майка ѝ искаше да го види лично и лично да му съобщи, защото го познава отдавна и той ѝ бил обещава една книга. Изчакаха го, целунаха му ръка и той благослови, Да благослови Бог, Мария Митрофановна, намерих ви книгата, Галинка погали по главата и тогава тя му съобщи. Отчето въздъхна, погръпна брадата си и каза, Познавах го, горкият, добър човек беше, ще го опея и ще го споменавам четиридесет дни, а вие всеки ден четете Акастиста на Спасителя за умрели. После влезе в олтарата и се върна с книга, дебела, с тъмнозелени корици, каза

- четете, Мария Митрофановна, не знам дали това ще ви утеша, но изглежда наистина сме в края, търпете. И предайте съболезнования на съпруга си.

Майка ѝ втори път му целуна ръка, прибра книгата в чантата си и тръгна, а Галинка, която винаги слушаше внимателно помисли, че щом са в края, значи войната скоро ще свърши.